

AM.

KIS LAP

KUTYA-HÁBORU. (Lásd a 74. lapon.)

A VÉN REMETE HÁZA.

— Elbeszélés. —
(Folytatás.)

TANITÓ nyájasan megsimogatta az új kis diákot s beültette az egyik padba s így szólt:

— Remélem, irni mártudsz?

— Tudok . . . egy kicsit, felelé

Béla szerényen.

— No's, mindjárt megtudom, mennyit tudsz, mert épen tollba mondok egy kis történetet. Vedd elő íróeszközeidet és irj mint a többiek.

Béla csakhamar készen volt s megkezdődött az írás. Irni pedig már jól tudott s alkalmasint egyebet is többet tudott, mint tanulótársai, mert jó mamája sokat foglalkozott vele, Béla pedig szép eszü, szorgalmas fiúcska volt, ki csak félnksége miatt nem hitte, hogy megállhat a többi fiú közt. A tanító nemsokára oda lépett hozzá, megnézte írását s meglepetve mondá:

— Ah, hiszen ez nagyon szép! A te dolgozatod lesz a legszebb valamennyi között.

Béla szinte elpirult s neki bátorodott; de nem a hiúság ösztönözte, hanem az a gondolat, hogy Várfalvi bácsi talán örülni fog, ha megtudja, hogy kis rokona becsülettel megállja helyét az iskolában.

Az első lecke tehát jól végződött s Béla jókedvűen ment haza s délután már bátrabban tért vissza az iskolába, mert azt hitte, hogy ha szorgalmas tanuló lesz, akkor nem lesz semmi baj. Arra nem gondolt, hogy nemcsak a tanítóval, hanem a többi fiúkkal is lesz dolga.

Mikor délután a fiúk az iskolában összegyülekeztek, semmi egyébről nem tudtak beszélni, csak arról a neveléses kis figuráról, aki reggel óta tanulótársuk. Megszokták, hogy a vén remetét nevések, csufolják, s természetesnek találták, hogy a kis fiú, akit az öreg ide vezetett, szintén csak arra való, hogy csufolják, annál inkább, mert mindjárt az első órában irigyek is lettek reá, mikor a tanító megdicsérte. A tanító még nem volt a teremben, midőn Béla belépett s csendesen elfoglalta helyét; azonnal körülöfolták, gunyvevekkel illették, huzogatták fülét, haját, s ránczigálták furesza szabásu ruháját. Béla igyekezett szép szerivel szabadulni s nem vesztette el türelmét mindaddig, mig nem végre az öreg Várfalviról is kezdtek beszélni s csufolkodni. Erre aztán Béla is föl pattant és hevesen kiáltá:

— Ha enengem csufoltok, azt nem bánom, de a bácsit ne bántsátok! Ő se nem fősvény, se nem gonosz ember s szégyen hogy efféle beszéltetek egy jó öreg emberről. És én ezt nem tűröm.

— Micsoda? nem tűröd? szólt egy durva arczu, izmos fiú, kitől mindenki félt s kinek Marcsi volt a neve, — nem tűröd? Hát aztán mit csinálsz, te kis fiók-remete? Talán birkózni akarsz velem, mi? No hát próbáljuk meg!

S kezdte rángatni ütni a megijedt kis fiút, ki hasztalan nézett körül, hogy valaki segítsen rajta; a többi fiúk mind röhögve álltak körül, majd neki estek s minden oldalról taszigáltak, ránczigáltak, úgy hogy az öreg Várfalvi varrta zubbony csakhamar csupa rongyokban fityegett le róla. Egészen megriadva, kétségbeesetten

védte magát s mikor végre sikerült kiszabadulni kinzói kezeiből, hanyatthomlok rohant ki az ajtón, ki az utcára. Nem gondolt többé tanítóra, leczkére, csak futott egyenesen, míg végre egy kis liget-féléhez ért, mely a város szélén terült el és sétahely volt. Itt ledült a fűbe és keserűs zokogásra fakadt.

Körülbelől egy órával később Bokrosné és Irénke épen e ligetben sétáltak. A fürgé kis Irénke jobbra-balra szaladgált a fűben, s keresgélt, nem akad-e még valami későn nyíló vadvirág; egyszerre, amint egy bokor mellett elhaladt, ijedten összeresztette s mamájához futva mondá:

— Mamácska ... ott valaki el van bujva ... ott a bokor mögött ... és sir..

— Mi jut eszedbe! Megint ugy lesz, mint a minap, mikor szintén valami siró gyermeket fedeztél föl s aztán kitünt, hogy egy kis malacz.

— De most nem tévedek ... hallgasd csak mamácska!

A mama figyelt és csakugyan — ez gyermeksírás volt, nem kis malacz visítása. Siettek a bokor felé s amint az ágakat félrehajlították, egy tépett ruhájú, zokogó fiút láttak ott a fűben feküdni.

— Mi bajod, mért sirsz, kis fiam? szólt Bokrosné nyájasan. Mondd, mi a bajod, talán segíthetek. De mindenek előtt kelj föl, mert nem egészséges most a nedves hideg földön feküdni. Aztán mond meg, ki vagy, hogy hívják? — mert nem emlékszem, hogy valaha láttalak volna.

— Én a Várfalvi bácsi unokaöccse vagyok ... tegnapelőtt érkeztem ide ... ő magához fogadott.

— Ah, te vagy az? Hallottam már

a dologról. De hát most mi a bajod, mért sirsz itt e rejtekben?

— Iskolába kezdtem járni ... és ... és a fiuk ...

— Bántottak, ugy-e? Szegény kis fiam! Persze, sok durva, rosszul nevelt gyermek van s eleinte bizony szenvedned kell, míg lassacskán megbarátkoznak veled; majd azután jobban fog menni, meg-lásd. Remélem, nem vertek?

— Nem épen ... az az nem nagyon. Azzal nem is sokat gondoltam volna, ha csak engemet bántanak; de ők ... oh!

— No's, csak mondd ki bátran! Nevettek, csufoltak?

— Igen ... de ezt még elviseltem volna ... hanem aztán csufolták az én bácsikámát ... pedig, hogy olyan furesa külsejű, az én bácsikám jó ember, s én nem tűrhetem, hogy bántás. Nem is megyek én többé vissza abba az iskolába!

— Azt rosszul tennéd, kedvesem. Mi lenne belőled, ha nem járnál iskolába? Vissza kell térnéd és bátran szembezállnod a bajjal; majd beleunnak azok a gonoszok, ha látják, hogy nem törődöl velök. Várj csak, majd gondolkozom, mit tehetnék ebben a dologban. De mindenekelőtt menjünk haza, már későn van, ozsonna ideje. Jöjj velünk, mi épen a szomszédságban lakunk. Otthon majd megvitatjuk a dolgot; a tanító urat különben is jól ismerem.

— Oh, kérem szépen, ne szóljon a tanító urnak ... nem akarom, hogy árulkodónak tartsanak.

— Ne félj semmitől, hiszen ugy sem tudom, hogy hívják azokat a fiukat, akik bántottak.

A kis Irénke, ki eddig anyja kezét tartva kíváncsian nézte azt a furcsa ruhájú fiúcskát, ekkor sugva mondá:

— Ugy-é, mamácskám, Károly nem volt azok közt, akik bántották?

A jó Bokrosné szinte megijedt e szavakra... mert hátha csakugyan az ő fia is bántotta szegény Bélát? Bokrosné mindig jóra intette és tanította ugyan gyermekeit, de hát Károly, bár különben derék fiú volt, mégis csak szeretett pajkoskodni, ép úgy, mint a többiek. És mikor jobban megnézte az amellel lépdelő fiúcskát, mi tagadás, maga is belátta, hogy bizony nem csoda, ha a diákok kissé boszantották Bélát, aki olyan furcsa maskarának volt öltöztetve.

De a jó asszony, mikor arra gondolt, hogy talán az ő fia is bűnös, csak annál inkább szerette volna szegény Bélát megvigasztalni s kézen fogva vezette őt magával, Béla pedig szívesen követte, ámbar tulajdonképen azt sem tudta még, hová; azt pedig tudta, hogy hiszen neki semmi dolga ezekkel az idegenekkel. De olyan jól esett

neki a szíves biztatás, a nyájas szó, hogy egyszerre csak azon vette magát észre, hogy Bokrosék lakásán van, a terített asztalnál ül és ozsonnál.

Mennyire más volt itt minden, mint az öreg Várfalvi lakásán! Az ódon kastély nagyobbszerű volt ugyan s a butorok még ócskaságuk mellett is pompásabbak voltak; de itt meg minden oly kedves,

oly vidám volt, hogy szinte földerítette az embert. Az ablakban virágok pompáztak, egy kis asztalkán az Irénke kis kanári madárkája csattogott s Béla egyszerre úgy érezte, hogy ő abban a tépett maskararuhában nem illik ebbe a szép rendes lakásba. A jó Bokrosné kitalálta gondolatait s így szólt:

— Nézd csak,

kis fiam, ha akarod, felöltöztetlek más ruhába, olyanba, amelyet a többi fiúk hordanak. Van Károly fiannak egy öltözéke, melyből már kinőt, neked épen jó lesz. Akkor aztán a többi fiúk nem fognak rajtad nevetni.

(Folytatása következik.)

JÓ TANULÓ. (Lásd a 70. lapon.)

A
még
mes
van
vid
mel
hán
kig
oko

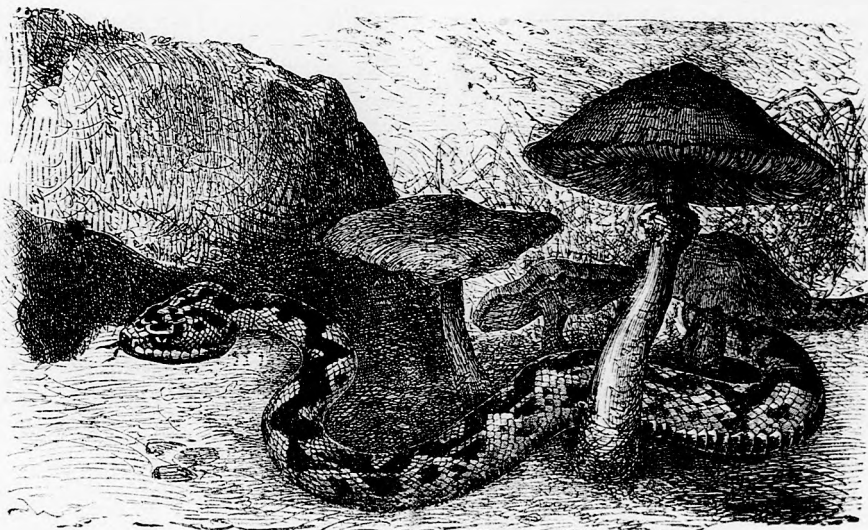
még
ha v
nak
ellen
men
tudn

is, m
mes.
felé

A MI MÉRGES KIGYÓNK.

A mi szép magyar hazánkban általában nem sok a veszedelmes állat, de mégis van néhány, melylyel nem igen kellemes a találkozás; medvék, farkasok még vannak erdeinkben és hazánk némely vidékén, még pedig a híres mehádiai fürdő mellett, aztán Erdély és a felsővidék néhány pontján él egy veszedelmes mérges kigyó is: a vipera, melynek marása halált okozhat.

Kigyót láthatunk hazánkban sokfelé, de valamennyi közt csak a vipera veszedelmes igazán és jó szerencse, hogy csak oly gyéren fordul elő. Hossza ritkán több két lábnál s színe nagyon különböző, néha szürkés-fehér, néha kékes, majd barnás, sőt van fekete is. De azért könnyű megismerni, mert mindegyiknek a hátán fekete foltokból álló szalag látható, fején pedig két hosszukás vonal. És megismerhetni

A MI MÉRGES KIGYÓNK.

még lustaságáról is, mert a többi kigyók, ha valaki közeledik, gyorsan megmozdulnak és menekülni igyekeznek, a vipera ellenben nyugodtan helyén marad s ha menekül is, csak lassan mozog tova, mintha tudná, hogy úgy is félnék tőle.

A viperától valóban óvakodni kell is, mert amilyen kicsiny, mégis veszedelmes. Sokáig azt hitték, hogy vékony, két-felé hasított nyelvvel szúr, de ez nem

igaz; a vipera borzasztó fegyvere az ő két méreg-foga. A szájában fölül van két vörös gümő s e gümőkben tiszta vízhez hasonló folyadék gyűl össze: ez a méreg. A gümők alatt van jobbra-balra egy-egy foga, mely belül üres és mikor valamibe beleharap, ama gümőkől a méreg a fog üregén keresztül beleömlik az áldozat sebébe. Kisebb állatokat ez a méreg rögtön megöl, de az embert is több hétre

beteggé teheti, sőt nem ritkán megöli és ezért gyorsan orvoshoz kell menni annak, akit vipera mart meg.

A vipera a nyár folyamában többször vedlik, azaz lehányja régi bőrét. Tápláléka kisebb állatokból, mezei egerékből, madarakból áll s csak a melegvérű állatokat szereti; de ha éhes, megeszi a békát, gyikot is. A vizet kerüli s száraz, sziklás helyeken, kövek alatt szeret tányázni.

Mínthogy nem oly eleven, mozgékony, mint a többi kígyó, nem igen nehéz agyon ütni; azt állítják, hogy ha az ember megfogja a farkánál, nem tud támadója kezére tekergőzni, mint a többi kígyó. De én bizony mégsem tanácsolnám senkinek, hogy próbálja meg.

JÓ TANULÓ.

(Képpel a 68. lapon.)

»Hol a könyved Margitom?
S mi a föladványod?»

— Itt van mamám, aranyom,
Itt hozza a lányod.

»Tudod-e már gyermekem?
Kihallgatlak téged.

Kérdezd, mindegy az nekem,
Bármelyik leczkém!

A KIS BARNA BÖGRE.

— Mese. —

OL volt, hol nem volt, egyszer valahol volt egy igen bölcs ember. A szomszédok azt mondták, olyan bölcs, hogy sajtot tud csinálni a holdsügarból is; de már ezt bízi én nem hiszem. Annyi azonban bizonyos, hogy nagyon bölcs volt.

És a nagy bölcsesség mellett mégis igen elégedetlen volt, még pedig azért,

mert nem voltak nagy kincsei, szegény ember volt. Mindig azon panaszkodott, hogy nagy tudományával sem tud gazdaggá lenni s mindig azon törte a fejét, mit mindent csinálna, ha gazdag volna.

Egyszer készített magának egy büvös szemüveget. Ha ezt föltette, mindennek és mindenkinek belátott a belsejébe és kitalálta legtitkosabb gondolatait is.

Egy napon, orrán a pápaszemmel, a konyhába tévedt. Más senki sem volt ott s mégis csupa sohajtól, panasztól visszhangzott a szoba. Igen ám, mert a lány edény és más eszköz ott volt, mind siránkozott. Leghangosabban a nagy üst, mely így szólt:

— Mégis csak borzasztó az én életem! Mennyivel jobb dolga van amott a kávékannának! Őt mindennap szépen tisztára sikálják, beviszik a szobába jó társaságba s ügyelnek rá, hogy baja ne essék! Én meg fekete vagyok, mint a szerecsen, a korom vastagon rám ég s nem bánja senki sem! És a tűz örökké ég alattam, majd elolvadok! Phű!

Még el sem végezte, mikor az ajtó közelében a polczról hangzott panasz és éppen a kávékanna sopánkodott ígyformán:

— Borzasztó! Már igazán ki nem állom! Minden ajtó nyílásra megcsap a fagyos szél, már egészen átfáztam! És nem mozdulhatok innen; ha töltenek is belém valami meleget, mindjárt ki is tölthetik megint! Oh, milyen boldog az a nagy üst, ő mindig ott van a jó meleg tűzhelyen.

Ekkor meg a tűzhely felől hallatszott panaszos dörmögés. A lapát szólt:

— Ledobnak a földre, porba-személtbe! Lehet-e már valaki szerencsétlenebb! Mióta csak élek, még soha sem csiszoltak olyan szép fényesre, amilyen új koromban voltam! Bezzeg amott azokat a késeket, kanalakat mindennap fényesre tisztítják, hogy szinte ragyognak!

És ilyenképen minden, ami csak ott volt a konyhában, egyremásra panaszkodott, egyik sem volt megelégedve a maga sorsával, hanem a máséra vágyott. A gyertyatartó siránkozott, hogy az a csuf faggyú végig foly rajta, a gyertya meg panaszkodott, hogy bár ő világít meg mindent és mégis csak ilyen hitvány réz tartója van s nem ezüst, mint rokonainak ott a szobában. A csészék és tányérok jajgattak, hogy be vannak csukva a pohárszék sötétjébe; a pohárszék meg dörmögött, hogy mindent beletömnék; az óra elégedetlenkedett, hogy soha egy perczre sem engedik megpihenni, már szinte a feje fáj az örökös ketyegéstől; a székek viszont duzogtak, hogy négy lábuk van, mégis nap-hosszat nem mozdulhatnak helyükből.

A bölcs ember csodálkozva és elszmorodva hallgatta mindezt és arról győződött meg, hogy nincs megelégedés a világon. Már épen le akarta venni bűvös pápaszemét, mikor a tűzhelyen egy kis barna bögrét pillantott meg. Hallgatózott, hogy hát ez majd miről fog panaszkodni. De a kis bögre nem panaszkodott, sőt igen vigan dudolgotott, amint a víz forrt benne. A bölcs ember meglepetve kérde:

— Hogy van az, hogy itt mindenki elégedetlen és panaszkodik, csak te magad vagy jókedvű?

— Oh, felelt a kis bögre, én nem érek rá a sopánkodásra. Igyekszem mindig jól teljesíteni kötelességemet s nem jár egyeben az eszem. Most a szakácsné ide tett a tűzre, hogy hamar forraljam föl ezt a vizet. Megbocsáss, nem érek rá sokat beszélni.

A bölcs ember levette pápaszemét, kiment és így szólt magában:

— Ennek a kis bögrének igaza van... jó leczkét adott. Én is úgy voltam, mint azok az elégedetlenkedők. A helyett, hogy saját dolgaiban telt volna kedvem, mászon járt az eszem, mások dolgát irigyeltem. Ezentul saját munkámban keresem örömeimet.

Ugy tett és többé soha sem jutott eszébe panaszkodni.

VE SZÉLYBEN.

(Képpel a 77. lapon.)

GYORSAN!.. ójaj!.. már nem bírom! ..
Elszorul a lélegzetem —
A szörnyű fagy úgy égeti
A testemet! .. végem nekem! ..

*Füek .. az Isten áldjon meg ...
Ah, ti nem bírhattok velem ...
Egy percz alatt elmerülök
Ha késik a segedelem ...*

*»Barátunk, drága tanítóink ...
Csakegy pillanati remélj! ..
Az Isten jó ... Ott jö apánk
Kezében a mentő kötél!*

BIZTOS KISÉRLET. (Lásd a 78. lapon.)

KUTYA-HÁBORU.

(Képpel a czimlapon.)

Csupri, a kis patkányfogó,
S a csintalan **Pacsmag**,
(A szomszédok mopsz-kutyája)
Szörnyen összekaptak.

Ez csahintott, az vicsoorgott,
Fenekedtek egyre.
Bizony nem szép, hogy a k u t y a
Haragszik az e b r e.

Egyszerre csak tágitani
Kézd **Csupri** a harcban.
S hogyha nem kap segítséget —
Marad nagy kudarcban.

Kis **Csuprinak** a nagy **Bátor**
Jött segítségére,
Fölkapta kicsiny barátját
A foga élére.

Most **Csuprinak** állott följebb,
— Tehette is könnyen —
Biztos helyről ellenfelét
Megugatta szörnyen.

TOK-HALÁSZAT.

(Képpel a 80. lapon.)

RÉGEN régen, mikor az emberek még igen egyszerű, miveletlen állapotban éltek, jóformán mindenütt csak vadászatból éltek; és még ma is vannak olyan tájak, ahol a szegény lakosoknak alig van egyebök a hálnál, melyet a folyókból vagy tengerből fognak. De a halat szeretik a boldogabb, gazdagabb népek is, mert igen jóízű és tápláló eledel s mindenütt örülnek, a hol bőven van hal a vizekben. Hol pedig nemcsak a tengerben, hanem sok helyütt a folyókban is annyi van, hogy sok is a környékbeli lakosságnak s ezért

elszállítják messze idegen földre és szép pénzeeskét dugnak érte zsebre.

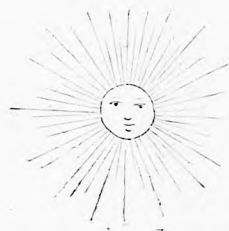
Az édes vizekben vagyis tavakban és folyókban élő halak egyik legnagyobbika a tok, mely nagy hasznot hajt a halászoknak. Hossza nem ritkán egy ölet is meghalad s persze csak igen nagy folyókban élhet meg. Európában csak egy folyóban található, az oroszországi Volgában (keressétek meg a térképen.) Északamerikában pedig a Szent-Lőrincz folyóban s itt is, ott is egész városok csak e halászatból élnek.

A tokhalászat nem épen könnyű mesterség, épen mert a tok igen erős és nagy hal. Közönséges hálóval nem lehet megfogni, mert azt szétépné; erős kötelekből fonnak tehát husz-harmincz láb hosszú és széles hálót melynek egy-egy szeme olyan nagy, hogy a tok feje belefér. A hal, amint feje beleakadt a hálóba, nem tud többé se előre, se hátra szabadulni s rángatja a hálót; a lesben álló halászok ekkor fölhuzzák a hálót, hurkot vetnek a halra és beemelik a csónakba. De ez sokszor csak nagy fáradsággal sikerül, mert a hal kétségbeesetten vergődik s nem ritkán fel is fordítja a csónakot.

A toknak nemesak lusa jó, hanem különösen becses az ikrája, vagyis a belséjében levő apró tojások. Ezt gondosan megtisztítják és kis szelenczékbe rakva szétküldik az egész világba s ezt kaviár néven mindenütt kedves csemegének tartják.

KÉPREJTVÉNY.

VALÉRIA.

A NÉGY ÉVSZAK.

— A »Kis Lap« pályafőladványa. —

»Kis Lap« ez idei első számában hirdetett pályázat, mint nagy örömmel tapasztaltam, számos kis olvasómat buzdította munkára. A kitűzött hatánapig beérkezett dolgozatokat figyelemmel elolvastván, még nagyobb volt örömem, mert több oly szép munkát találtam, hogy szinte nehezemre esett eldönteni, melyik a legjobb. Mégis valamennyi közt legjelesebb a *Sebastiani Izabella* pozsonyi kis olvasóm pályaműve, melyet tehát ígéretemhez képes ezennel közlök is.

Jel es dolgozatokat küldtek be továbbá: Györy Ilona, Végh Gyula, Feldmann Janka, Szebeny Mari, Jezovics Ilka és Kálmán, Gaál Sándor.

Dicséretes dolgozatokat küldtek be: Lázár Juli és Lina, Hirschler Béla, Bencsik Lajos, Hirkó Vilma, Klein Henrik és Mór, Balla Kálmán, Schlesinger Vilma és Pali, Bendik Etelke, Moskovitz Mór, Brükler Ilka, Rosenbaum Lola, Krámer Károly, Feketeházy Péter, Straszburger Malvina és Emil Jegesi Mariska, Salzer Eugénia.

Kis ebb dolgozatokat küldtek: Sulyán Sándor, Uramovics Margit, Ungár Lujza, Held Elemér, Langmár Rózsa, Adorján Eszti és Nagy Irma.

Ime a pályanyertes dolgozat:

A négy évszak.

A természet hosszú és mély álmot aludt. A nap melegítő sugara felébreszté, s ime új élet kezd mutatkozni minden felől. A jég, a hó elolvadt, a fák rügyeket,

bimbókat, itt-ott már zöld leveleket is kezdenek hajtani. Megjött a várva várt tavasz! Hogy örül neki apraja, nagyja! Hogy is ne? Hiszen olyan sokáig voltunk a szobába zárva, vagy ha kimentünk is, úgy be kellett burkolóznunk, hogy alig mozghattunk.

Itt a tavasz, ki a szabadba! ez most a jelszó. Amott ni egy fecskét látok. Megjött már távoli második hazájából, ismét régi fészket kereste föl s örül ennek a jámbor földmivelő, ez szerencsét jelent házának. Meg is tiltja szigorúan a gyermekeknek, ne hogy háborgassák őket. Nem is szükséges a tilalom, mert ki volna oly rosz, hogy a fáradt kis madarat zaklatná? Aztán meg más dolguk is van a gyermekeknek; ott bolyongnak a zöldülő berekben, hóvirágot, ibolyát keresve. A gólya is ott lépdél komoly arcuzal az udvar hátulján, a párja meg ott kelepel már a kémény mögött. Csattog-pattog az ostor a szorgalmas gazda kezében, amint pihentökreit vigan füttyörészve igazgatja az eke előtt. Néha-néha megáll, s úgy hallgatja a feje fölött daloló kis pacstírtát, majd meg a távolból áthangzó csilingelést, kolompolást. Otthon a ház körül szintén nagy a sürgés-forgás. A jó gazdasszony gyomlálja, kapálja a konyhakertet, osztja be szép ágyakra, ezt petrezselemnek, amazt sárgarépának, hagymának, uborkának, ezt meg virágoknak. Javitják a kerítést is, nehogy a fias tyúk bejuthasson valahogyan, mert nagy kárt tenne a kertben. Pannika ezalatt a kis libácskákat hessegeti a pázsitra; az öreg gunár piszszeg ugyan feléje, de ő nem fél tőle. A fák már egészen kizöldülnek, virágoznak. Milyen szépek azok a fehér virágos lombkoronák! A gyermekek alig várják, hogy a virágból gyümölcs legyen. Majd lesz az is nemsokára. A cseresznyefákon már látni is itt-ott, egy-egy pirosuló szemet, meg is érik nemsokára, hisz az idő olyan gyorsan mullik, hogy észre sem vesszük s egyszerre csak itt a nyár!

Jaj de meleg van! hová legyünk? de jól esnék egy kis árnyékos hely valahol! És a legyek! még ezek is incselkednek az orrom körül! Még a föld is repedez a nagy hőségtől, szinte jól esik, ha olykor-olykor egy kis fekete felhő födi el a napot; keresve keresünk fát, bokrot, hogy árnyékában megpihenhessünk. A szegény munkások homlokáról gyöngyözik a verejték, de lesz is foganatja munkájoknak! A szorgos gazda elégiülten jár végig aranykalászszal lengő szántóföldjén s már előre számíttatja, a dús kalászok mennyit fognak termeni. Hazafelé a nagy gyümölcsösön át sétál. A fák ágai sűrűn el vannak lepve gyümölcssel, itt-ott már érettet is látni. Mily szépen pompázik ott aranygyümölcsevél a kajszin baraczk-fa! Settenkedik is körülötte egy fél tucat apró gyermek. Majd elmentek onnan! kiált feléjük a gazda, aki nem ismert mindjárt reájok s idegeneknek tartotta, pedig Pista fia volt és Panni leánya a pajtasaikkal; anyjuk megengedte, hogy egyet-kettőt szakíthassanak. Erik az eper, málna szeder, a gyermekek az irtásokban kosarakba szedik s viszik a városba, ahol jó pénzen eladják. A városiak pedig vagy mindjárt felcsemegézik vagy üvegekbe főzik, s elteszik a télre. A dinnyét is szekér számra szállítják a város piaczára, s a gazda teli erszénnyel vígan tér haza.

Peng a kasza, hull a kalász sűrű rendekben, a leányok vig dalolással, tréfálózva kötik kékébe, a legények pedig keresztékbe rakják. Nagy szekereken hordják be a szérűkre, melyeket jó előre elkészítettett a gondos gazda. Megjött az első szekér! Ott terem körülötte a ház apraja nagyja. — Tyúk, liba, kacsa, galamb és amily szárnyas csak van a háznál, mind ott van, egyik helyről a másikra röpködve, szaladva, ahogy majd itt, majd ott voltak útban. A verebek a legnagyobb zajt csapják. Megjött a jó idejük! A cséplés javában folyik, az első sütésre való már vissza is került a malomból, meg is

sütötték a kenyeret belőle, — nagyon jó ízű!

Mulik az idő, gyorsan mulik, a fákon itt-ott már sárga levelet is lehet látni, melyet aztán messze elhajt a forgó szél. Alkonyat után hűvösebb szél lengedez, olykor csipőssé is válik: itt az ősz és most következik a legfőbb mulatság a szabadban, a szüret. Elmondom, hogy volt ez minálunk.

Korán reggel kimentünk a szőlőbe, mely egy negyedóránnyira van házunktól egy nagyobb domboldalon. Odafönt már sűrögtek-forogtak a puttonyokkal, sietve mentünk tehát, hogy a szürethez minél hamarább hozzáfoghassunk.

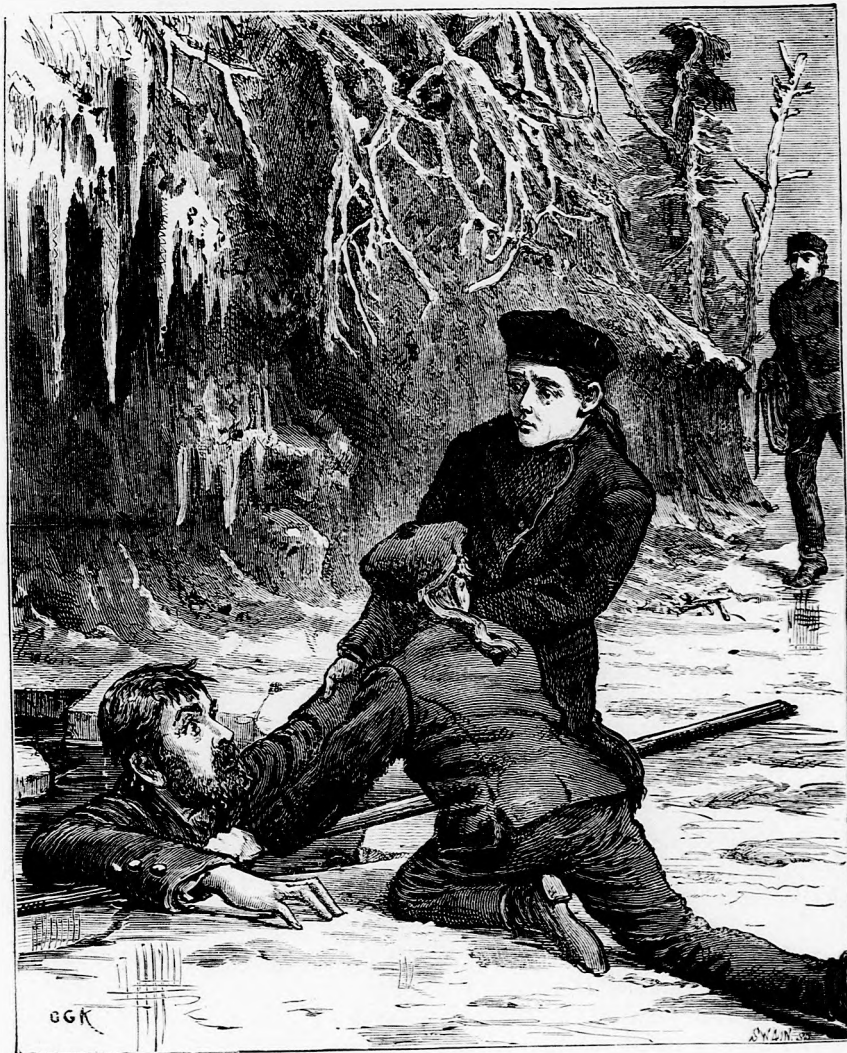
Sokat futkostunk a venyigék között, és a melyiken szép gerzedet láttunk, leszakítottuk magunknak és jóízűen lakmározunk, mikor pedig már belefáradtunk a futkosásba és evésbe, szedtük kosarakba és föl vittük a préshez, majd elmentünk a tüzhöz egy keveset melegedni; néhány sült burgonyát vagy gesztenyét zsebre dugva, újra a munkához futottunk. Így természetesen nagyon vígan mult az idő. Dél felé vendégek jöttek. Megkináltuk a magunk szedte szőlővel, azután musttal. Ujra dolgoztunk egy kissé, de már el voltunk fáradva, tehát inkább gesztenyét ütögettünk le botokkal és néztük, hogy préselik a bort. A déli harang megkondukt, ebédhez ültünk; jó paprikás gulyás leves, lúdpecsenye, szőlő és sütemény képezte az izletes ebédet.

Ebéd után sokszor lepillantottunk az országutra, hogy nem jönnek-e már a cigányok, mert a délutáni vendégeket már zenével fogadtuk. Később tánczra perdültünk. Midőn beesteledett, nagy tüzet raktunk, padokat állítottunk össze, és a tűz körül ülve mulattunk nyolcz óráig, amikor aztán haza mentünk. A második nap ép úgy folyt.

Azután jön a dió- és gesztenye-szedés, ami nagy mulatságot okoz. Végre minden be van takarítva, a mező kopár, a

fák lombtalanok; a levegőben fehér pelyhek szállinkóznak s a ligetben nem hangzik többé madárdal. Erdei zenészeink elhagytak bennünket, melegebb vidékre költöztek, megérkezett a tél!

A természet mély álomba merült, szép fehér takaró borítja, mindenütt csend, nyugalom, melyet csak néhány éhes veréb csiripelése, varju káromgása szakít meg olykor-olykor; a fák megfosztvák szép lomb-

VESZÉLYBEN. (Lásd a 71. lapon.)

juktól. Be jó most a meleg szobában! Úgy sivit ott künn a hideg, metsző szél! És mégis vannak, akiknek nincs nyugtok a meleg kandalló mellett. Karjukra akasztják a korcsolyát és sietnek a sima jégre. Ott van ám most a vig élet! Egyik a másikon szeretne tultenni. Az ügyesebbek villámgyorsan iramodnak előre, hátra, jobbra, balra, mindenféle kacskaringós alakokat rajzolva lábukkal a jégre. Az ügyetlenebbek először csak lassan, félénken mernek neki indulni, de van olyan is, aki neki bátorodik egy-egy merészebb csuszamlásra, de meg is adja az árát, mert bizony egyszerre csak elterül a kemény jégen. Hasznos és edző mulatság, de néha kellemetlenséget, egy kis meghűlést s affélet is okozhat, persze csak azoknál, akik nem óvatosak.

Bármit mondanak is a télre, hogy ilyen meg olyan unalmas: megvan neki is a maga kellemetessége, még pedig nem kevés. Melyikünk nem várja nagy örömmel azt az estét, amidőn czipőinket oda állítjuk az ablakba, hogy a jó Mikulás megtöltse messziről hozott ajándékaival; vagy a karácsonestét, midőn egy kis csemetyűszóra föltáru a szomszéd szoba s megpillantjuk a ragyogó karácsonyfát! De mulatságokban sem hiányos a komornak tartott tél. Itt van mindjárt a disznótor, számkázás, hóbaba-építés, a városban ekkor van a hangversenyek, táncmulatságok és a táncztanítás ideje. Tudom, hogy kedves olvasótársaim közt egy sincs, aki nem örülne, kivált ez utóbbi kettőnek.

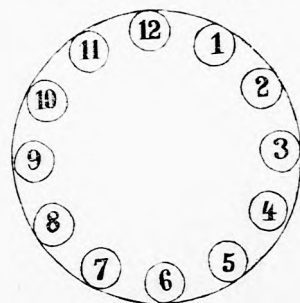
De mégis csak meleg kályha mellett kellemes a tél. Boldogok, kiket a jó Isten ellátott mindennel; de mit tegyenek azok a szegények, akik iránt a sors nem volt oly kedvező, akik éhezve dideregnek, fűtetlen szobában s akiknek néha annyiook sincs, hogy egy falat kenyeret vehetnének. Szegények! No, de azért adott az Isten másoknak ismét többet, hogy osszák meg azokkal, a kiknek kevés vagy éppen semmi sem jutott; így aztán megélnék a szegé-

nyek, míg ismét keresethez juthatnak, mikor újra beköszönt a mosolygó, jötevé tavasz!

P o z s o n y, jan. 10-én.

Sebastiáni Izabella.

Feladvány.

E körben a tizenkét szám mindegyikének helyén képzeljétek egy krajczárt, vagy inkább csináljatok ily kört s helyezétek el ily módon tizenkét krajczárt és ha nincs krajczár, hát babot, kövecskét. Már most az a feladat, hogy az egyik krajczárt föl kell emelni és egy másikra rátenni, de úgy, hogy nem szabad sem több, sem kevesebb krajczárt átugrani kettőnél. Azután egy második krajczárt kell épen ily feltétel mellett áthelyezni és így tovább mindaddig, míg az 1-től 6-ig való helyek mindegyikén két-két krajczár van, a másik oldal pedig üres. A melyik helyen már nincs krajczár, az nem számít az ugrásnál.

Melyik számnál kell tehát kezdeni s hogy kell e feladatot megoldani?

BIZTOS KISÉRET.

(Képpel a 72-73. lapokon.)

AZ AJTÓBAN feküdt a hű Bátor és esőndesen szunyókált, mikor egyszerre észrevette, hogy urnője felöltötte a jó meleg prémes bundácskát. Rögtön eltűnt Bátor szemeiből az álom, vigan fölugrott s örvendezve ugatott, amivel azt akarta mondani, hogy szeretné elkisérni a sötára.

— Jól van, Bátor, velem jösz, ugyanis szükségem lesz reád, mert kísétálunk a szabadba s ki tudja, mivel vagy kivel találkozzunk.

A hü Bátor kíséretében bizony nem kellett félni sem rablótól, sem vadállattól, mert Bátor igazán bátor és izmos is, úgy hogy nem tanácsolnám senkinek, hogy gonosz szándékkal közeledjék. Buzgalmában szinte túlságos is, mert még az ártatlan juhoeskára is már messziről morog és meg akarja rohanni. De már ezt nem szabad tennie. Urnője magával hozta a kis korbácsot és a Bátor nyakkötőjére fűzve, féken vezeti a hatalmas ebet. Így aztán szépecskén sétálgatnak egymás mellett. Bátor, ha akarná, kiszabadíthatná ugyan magát, de ez nem illenék az olyan okos kutyaéhoz. Nyugodtan és büszkén lépeget, s mint hü kísérő, nem hagyja el urnőjét, aki benne bizva indult a magányos sétára.

Meg is járják a sétát baj nélkül s vigan hazatérnek, Bátor pedig estére jó konczot kap jutalmul.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XVIII. köt. 3-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Sebestyén“.

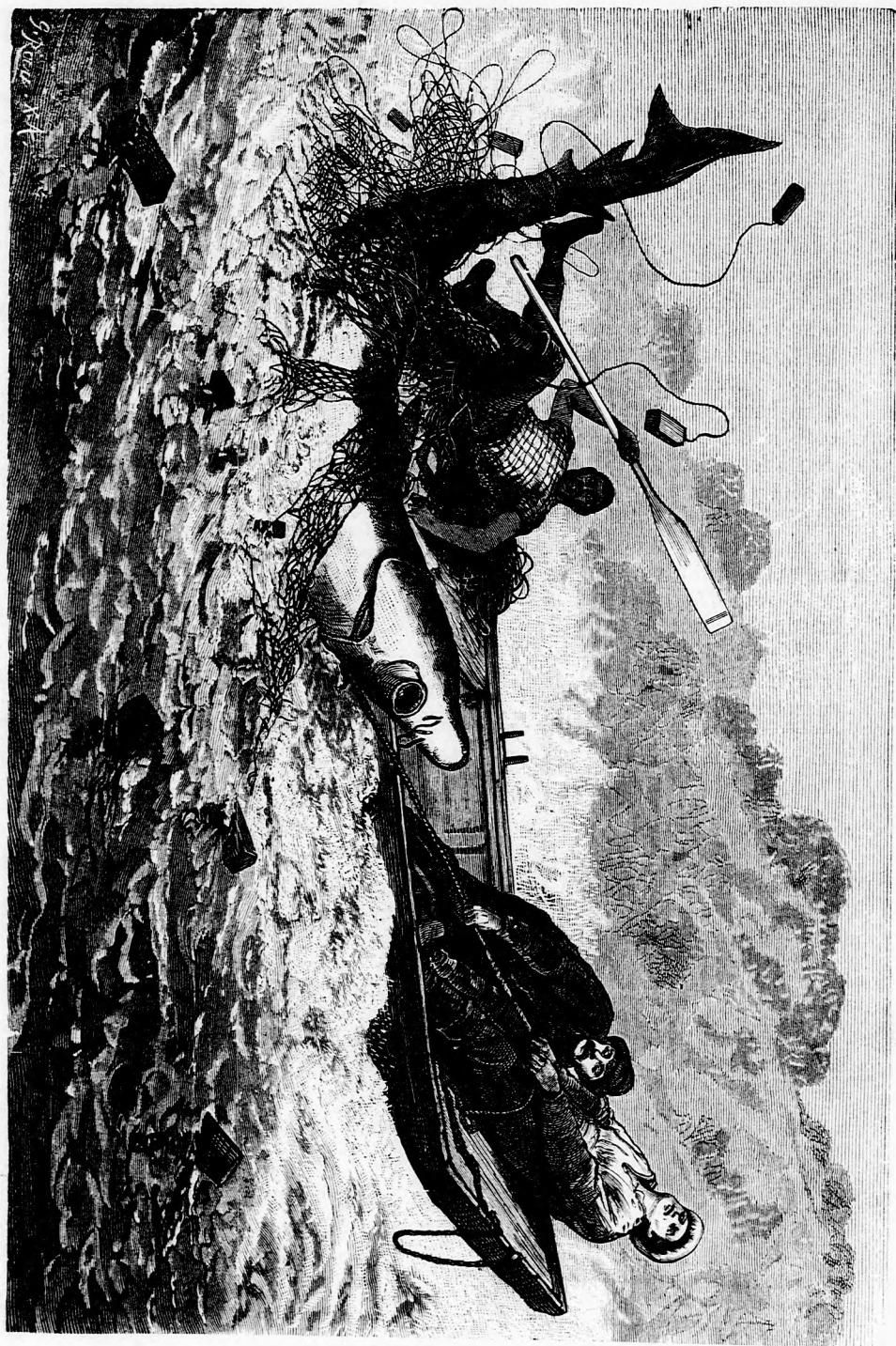
Helyesen fejtették meg: Dubez Margit, Marietta és Károly, Németh Aranka, Berthoty Károly, Balla Kálmán, (a »Kis Lap«-ban nem szükséges az »ifjabb«-jelzővel való megkülönböztetés, mert azt senki sem gondolhatja, hogy édes atyád a »Kis Lap« olvasója. F. b.) Held Elemér, Steiner Klára, Blaskovich Ilma, Bleyer Gyula, Sándor, Ágosta, Makay Gyula és Iván, Berzevics Lujza, Pálffy Zsuzsika és Pistika, Eichenwald Laura, Janka és Sándor, Andrányi Károly, Réтай Sándor, Bálint Laci, Reichenfeld Frida és Adél, Schlesinger Pál és Rezső, Baur Ödönke, Schwarz Benő, Roszner Aladár és Pista, Breyer Árpád, Péchy Ida, Toldy Zoltán, Gerlóczy Gyula, Györy Tibor, Ramharter Magdolna, Báró Konstancia, Török Géza és Gyula, Plattthy Vilma, Ringer László, Szász Anna és Antal, Steiner Elvira (sajátkezű irást kívánok, F. b.) Jezovits Ilona és Kálmán, Schwarcz Gizella és Mariska, Beer Gyula és Lajos, Straszburger Malvin, Olivia és Emil, Reguly Berta és Dezső, Schweiger Róza és

Ödön, Mendl Hermin, Jakab és Miklós, Csávósy Melánie, Gizi és Náczi, Auer Imre, Neuhold Géza, Herezfelder Gitta (még egy név volt, de olvashatatlanul írva, F. b.) Guttman Leó, Szlávik Mariska, Draskóczy Lajos, Fesztl Nándor, Záborszky Rózika, Heidelberg Sándor, Bokros Ádám, Posz Margit, Paulovics Amália és Reicher Irma, Fekete Matild, Lederer Margit, Pongrácz Géza, Ungvár Lujza, Fischer Irén és Oszkár, b. Gudenusz Arthur, Jóna Mártha, Koller Ilona, Stauber Józsika, Lederer Kati, Kron József, Sperlágh Ilka és Jolán, Saepelt Gabriella és Kálmán, Bogyó Ilona, Sallay Hermin, Weinberger Károly és Neugebauer Sándor, Fülöp Regina és Kálmán, Goldhammer Etelka, Hermina és Jenő, Balezár Irénke, Wolheim Sarolta, Friedmann Gyula, Balzsay Anna és József, Burger Lujza, Leiner Gyula, Ihász Irma és Sarolta (sajátkezű irást kívánok, F. b.) Heim Gyula és János, Bódogh Albert, Inzelt Manó, Weisz testvérek, Róth Sándor, Fischer Jenő, Boggyay Kornél, Vörös Nándor, Móczár Margit, Bazilidesz Barna, Auer Albert, Novák Elemér, Szeheny Mari, Gschöser Mariska, Popovics Aurél, Weisz Ferike, Nagy Hermin és Lajos, Diószeghy Róza és Vilma, Spitz Dolfi, Gorove Anna, Balla Ida, Jankovich Aladár és Armin, Schoszberger Ella, Czezi és Sándor, Herzog Margit, Psik Andor, Porszász Károly, Simonyi Ilona, Pilsak Rndolfin, Benedik Etel, Beer Klotild, Somogyi Béla, Németh Béla, Puky Gyula, Krámer Károly, Rill Ilona és Imre, Schön Gizella, Kolossa Kálmán, Géza, Ferencz és Imre, Sztompák Jenő, Lillin Károly, Várady Emilia, Dienes Gábor, Spitz Zsiga, Zajzon Irma, János és Ferencz, Schkorovits Ilona és Zseni, Balogh Izabella, Kiruhmayer István és Nándor, Fekete Ödön és Pál, Fürst Ödön és Izidor.

Kis Értesítő.

A »Kis Lap« olvasói közül újabban Fried Jenő 1 ftot küldött be a szegedi árvizkárosultak részére. Továbbá a Maros-vidéki árvizkárosultak, jelesül szegény elemi tanulók számára kaptam 2 frt 2 krt, melyet Nagy István, Gábor Miklós, Rónai Misike, Kasza Mátyás és Huszkik György küldtek be, mint a kis-zombori elemi tanulók január hó 11-én tartott multságának rendezői.

Igyekezni fogok ez összegeket eljuttatni rendeltetésük helyére, de ismételve ki kell jelentenem, hogy a gyűjtéseket már mindenütt befejezték és így újabb adományok átvételére én sem vállalkozhatom. **Forgó bácsi.**

TORKIALÁS/AT. (Lásd a 74. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Budapest, 1880. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Mégiesen hetenként egyszer, 16 oldalon.